

Finansminister Magdalena Andersson
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Kopia
Infrastrukturdepartementet

Stockholm 2020-10-19

Förlängning av den tid som särskilt hårt drabbade företag kan använda sig av systemet med korttidspermittering

Utbrottet av COVID -19 har inneburit högst kännbara effekter för hela samhället. Sjöfartsområdet tillhör ett av de områden som har drabbats hårt av krisen och då inte minst färjetrafiken till och från Sverige. Myndighetsbeslut både i Sverige och utomlands i syfte att hantera den pågående pandemin, så som stängda gränser, avrådan från resande eller olika krav på testning har sammantaget medfört att det internationella resandet mer eller mindre upphört.

Korttidspermitteringen har varit ett viktigt medel för annars livskraftiga företag att kunna ta sig igenom krisen och därigenom kunna lägga grunden för en snabb återstart av Sverige. Svensk Sjöfart hemställer mot denna bakgrund om att regeringen ska förlänga den tid som särskilt hårt drabbade företag ska kunna använda sig av systemet med korttidspermittering, dvs. de i dag maximala 3+6 månaderna behöver utsträckas ytterligare.

Mot bakgrund av att pandemin slagit olika hårt mot olika delar av näringslivet finns behov av ytterligare åtgärder för de företag som drabbats hårdast och då särskilt av de åtgärder som vidtagits för att minska smittspridningen, så som exempelvis stängda gränser, avrådan från resor eller reglering om ett maximalt antal personer som får vistas i en och samma lokal. Beslut om en sådan åtgärd behöver dessutom ske skyndsamt för att undvika effektueringen av de varsel som nu läggs inom många av de drabbade företagen.

Förlängningen är avgörande för återstarten av Sverige

Färjor till och från Sverige utgör en viktig länk både för transporter av gods och passagerare. I fråga om godstransporter står färjorna för en betydande del av transporter av både svensk export och import. Mer än 60% av svensk utrikeshandel sker inom den inre marknaden och en stor andel av dessa transporter går med färjorna. Sjöfart och då inte minst färjorna är i denna del en viktig del för att upprätthålla både industrins värdekedjor och svensk försörjning. Vad avser den internationella

passagerartrafiken utgör färjorna dessutom en viktig länk för resande till Sverige med drygt 30 miljoner utrikespassagerare under ett normalt år (som jämförelse kan nämnas att 30 miljoner motsvarar antalet passagerare som årligen reser med SJ eller för den delen, antalet utrikes flygpassagerare till samtliga svenska flygplatser). Persontransportkapaciteten till och från Sverige är viktig inte minst för besöksnäringen där färjorna bidrar dels genom att attrahera turister till Sverige, dels genom själva transporterna till och från Sverige. De turister som reser med färjorna kommer dessutom ofta med egen bil och torde därmed vara särskilt viktiga för turismen utanför storstäderna och för destinationer runt om i Sverige. Att upprätthålla kapaciteten inom området är därför oerhört viktigt inte bara för färjenäringen utan också för andra näringar som exempelvis besöksnäringen.

Den internationella passagerartrafiken föll kraftigt i mars och upphörde i princip helt under april och maj. Under de för branschen viktiga semestermånaderna kunde ett tapp på ca 80% i juni och 70% i juli konstateras. Även under augusti och september är tappet betydande och även om en viss återhämtning skett på vissa linjer är tappet fortfarande betydande på andra håll, exempelvis låg minskningen under september för alla linjer som utgår från Stockholms sjötrafikområde (kustavsnittet Grisslehamn-Stockholm) på runt 80% jämfört med motsvarande period under 2019. Motsvarande siffror för Göteborg är -70% och för Helsingborg -50%. Situationen varierar således beroende på dels vilken typ av resenärer som reser, dels de restriktioner som olika stater har haft i kraft och därmed begränsat vilken trafik som har kunnat bedrivas till olika destinationer. Branschen har också gjort allt för att sysselsätta både personal och fartyg genom att exempelvis starta nya linjer inom Sverige när normallinjen tvingats stänga, vilket gör att passagerarnivåerna kunnat upprätthållas något. Även andra åtgärder så som att anpassa verksamheten, genom personalminskningar och nedläggning av viss trafik har också skett. Färjerederierna har dessutom tagit fram en gemensam branschstandard för säkert resande under pandemin för att kunna upprätthålla trafiken, om än oftast med mer kostnadsdrivande aspekter på resandet.

En skattning avseende helåret 2020 är att passagerartappet kommer att uppgå till ca 20 miljoner färre passagerare. Jämfört med ett "normalt år" innebär detta stora intäktsfall för rederierna men också för Sverige. Enligt en bedömning från Stockholms handelskammare genererar kryssningstrafiken till och från Stockholm årligen ca 5 miljarder kronor i intäkter för besöksnäringen och handel i Stockholm. Inom färjetrafiken är en bedömning att minst 1/3 av samtliga passagerare utgörs av turister som stannar i Sverige mer än en dag. Med utgångspunkt från Tillväxtverkets senaste IBIS rapport, antas värdet av "en turistdag" uppgå till ca 1100 SEK per dag i Sverige. Även om det saknas data för hur länge en färjeresenär stannar i Sverige i snitt så innebär ovanstående att det tillskott som färjorna bidrar med ett normalt år motsvarar stora belopp. Om turisterna i snitt antas stanna över en helg (fre-sön, 3 dagar) innebär detta ett tapp om 33 miljarder kronor årligen (10 miljoner passagerare x 1100 SEK x 3 dagar). Till detta kommer som ovan nämnts ytterligare intäkter från exempelvis kryssningstrafiken där resenärer inte stannar längre.

I fråga om passagerartrafik till och från Sverige utgör färjorna således en mycket viktig länk såväl varuförsörjningen och industrin som för återstarten av bland annat besöksnäringen. Åtgärder för att säkerställa att denna infrastruktur finns kvar är således enormt viktig för återstarten av svensk ekonomi och för att snabbt skapa arbetstillfällen både ombord och i land när pandemin väl är över.

Detta inte minst mot bakgrund av att det såväl persontransporterna som godstransporterna är beroende av vart annat och en minskning av det ena leder till minskningar också inom det andra området, då trafiken bedrivs som en kombinationsverksamhet. Utan åtgärder finns således en överhängande att Sveriges förbindelser blir avsevärt färre efter pandemin, vilket negativt påverkar både industrins konkurrenskraft och besöksnäringen.

Föreningen Svensk Sjöfart önskar understryka vikten av ett skyndsamt agerande i frågan och står självfallet till regeringens förfogande för uppföljande frågor och dialog.

Stockholm som ovan,

För Föreningen Svensk Sjöfart

Anders Hermansson